

Folketingets Socialudvalg
Folketinget
Christiansborg
1201 København K

- 9 OKT. 2007
12.10
Den Centrale Indlevering
Ny publikation:

9. oktober 2007
Sagsnr.: 241-2188K

Psykologbehandling til seksuelt misbrugte Erfaringer fra en forsøgsordning for voksne

Hermed fremsendes rapporten **Psykologbehandling til seksuelt misbrugte. Erfaringer fra en forsøgsordning for voksne** af Lise Barlach, Servicestyrelsen 2007.

Som noget helt nyt har over 600 voksne, der i barndommen var udsat for incest og andre seksuelle overgreb, via en forsøgsordning modtaget gratis psykologbehandling til at bearbejde følgevirkningerne.

Den treårige, landsdækkende forsøgsordning har været finansieret af Socialministeriet og har været en stor succes.

Socialminister Karen Jespersen er nu parat til at finde midler fra de kommende satspuljeforhandlinger, så psykologhjælpen til seksuelt misbrugte kan fortsætte.

- Jeg synes det ville være synd at droppe ordningen nu, hvor vi har set at indsatsen virker. Derfor vil jeg gerne finde penge til at fortsætte hjælpen i en ny periode, siger ministeren i en pressemeddelelse.

Praktisk information

Yderligere oplysninger om rapportens indhold: Kontakt forfatteren, konsulent Lise Barlach, tlf. 33 17 09 25 eller 25 62 41 53. Rapporten er gratis og yderligere eksemplarer kan bestilles på tlf. 33 17 09 00 eller downloades på www.servicestyrelsen.dk, hvor også bilagene er tilgængelige.

Bavnehøjvej 6
6700 Esbjerg
Tlf.: 33 17 09 00

Venlig hilsen

Ole Thomsen
Faglig leder
Udsatteenheden - København

Skibhusvej 52B, 3.
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

Åbenrå 5. 1. sal
1124 København K
Tlf.: 33 17 09 00

PSYKOLOGBEHANDLING TIL SEKSUELT MISBRUGTE

Erfaringer fra en forsøgsordning for voksne

Af Lise Barlach

SERVICESTYRELSEN
SOCIALMINISTERIET

© Servicestyrelsen 2007

Teksten kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Lise Barlach

Psykologbehandling til seksuelt misbrugte
Erfaringer fra en forsøgsordning for voksne

Studentermød hjælp: Sara Andersen og Katrine Svendsen

Henvendelser vedr. indholdet kan ske til forfatteren

ISBN

978-87-92031-60-0 (trykt)

978-87-92031-61-7 (elektronisk)

1. udgave, 1. oplag

Trykt i 500 eksemplarer

Pris: Gratis

Tryk: PrinfoVejle A/S

Omslag: Aakjær A/S

Rapporten kan downloades fra

www.vfcudsatte.dk og www.servicestyrelsen.dk

Den trykte udgave kan rekvireres via

www.vfcudsatte.dk eller ved henvendelse til:

Servicestyrelsen

Udsatteenheden, København

Åbenrå 5

1124 København K

Tlf. 33 17 09 00

Fax 33 17 09 01

kbh@vfcudsatte.dk

SERVICESTYRELSEN
SOCIALMINISTERIET

Indholdsfortegnelse

1	Forord.....	6
2	Indledning.....	7
3	Sammenfatning.....	7
4	Baggrund for psykologordningen.....	12
5	Formål.....	13
6	Metode for erfaringsopsamlingen.....	13
6.1	Svarprocent på spørgeskema.....	15
7	Viden om seksuelle overgreb og følgevirkninger.....	18
7.1	Omfang af seksuelle overgreb.....	18
7.2	Definition af seksuelle overgreb.....	18
7.3	Følgevirkninger af seksuelle overgreb.....	19
Del I.....		22
8	Formelle rammer for psykologordningen.....	22
8.1	Tilknytning af psykologer.....	22
8.2	Faglige møder med psykologerne.....	23
8.3	Faglig følgegruppe.....	24
9	Søgning til ordningen.....	25
9.1	PR for psykologordningen.....	27
9.2	Vurdering af PR for psykologordningen.....	28
9.3	Ansøgningsprocedure.....	30
9.4	Vurdering af ansøgningsprocedure.....	32
9.4.1	Sagsbehandlingstid.....	32
9.4.2	Anonymitet.....	33
9.4.3	Flere indgange til psykologordningen.....	34
9.4.4	At søge kræver en aktiv indsats.....	34
9.5	Formål med visitation.....	36
9.6	Visitators rolle.....	37
9.7	Vurdering af visitation.....	38
9.7.1	Ydelser til ansøgere.....	38
9.7.2	Ydelser til afviste ansøgere.....	40

9.7.3	Klienters vurdering af visitation.....	41
9.7.4	Psykologers vurdering af visitation.....	42
9.8	Kort over tilknyttede psykologer.....	43
9.9	Vurdering af psykologvalg.....	45
9.9.1	Psykologskift.....	45
9.9.2	Geografisk begrænsning af frit psykologvalg.....	45
9.9.3	Behandlingsgruppens fordeling i regioner.....	46
9.9.4	Antal klienter per psykolog.....	47
9.9.5	Klienters vurdering af psykologvalg.....	48
9.10	Klage.....	49
10	Oversigt over ansøgere og frafald.....	51
10.1	Frafald fra ordningen.....	53
11	Behandlingsgruppens køn og alder.....	57
11.1	Følgevirksomheder.....	59
11.2	Tidligere behandling.....	62
11.2.1	Alder ved første behandling.....	64
11.2.2	Case: Tidligere behandling – men ikke om seksuelle overgreb.....	66
11.3	Ikke tidligere behandling.....	68
11.3.1	Case: Ikke tidligere behandling.....	69
12	Vurdering af psykologbehandling.....	70
12.1	Anerkendelse af senfølger.....	70
12.2	Psykologers vurdering af udbytte.....	73
12.3	Klienters vurdering af udbytte.....	74
12.4	Vurdering af indhold i terapien.....	79
12.5	Antal behandlingstimer.....	82
12.6	Færre end elleve timer.....	83
12.7	Behov for yderligere behandling.....	85
13	Sygesikringsordningen.....	92
Del II	.....	94
14	Viden om gruppen af seksuelt misbrugte.....	94
14.1	Det seksuelle overgreb.....	95
14.1.1	Krænkers køn.....	95

14.1.2	Relation til krænkere.....	96
14.1.3	Varighed af overgrebet	98
14.1.4	Alder ved første overgreb	98
14.1.5	Den repræsentative undersøgelse.....	99
14.2	Forhold under opvæksten.....	101
14.2.1	Barndomsfamilie.....	101
14.2.2	Belastende forhold under opvæksten	102
14.3	Målgruppens aktuelle situation.....	106
14.3.1	Uddannelsesniveau	106
14.3.2	Forsørgelsesgrundlag	109
14.3.3	Forsørgelsesgrundlag fordelt på køn.....	110
14.3.4	Samlivsform.....	112
14.3.5	Fortrolighed	114
15	Konklusion.....	116
16	Anbefalinger	119
17	Litteraturliste.....	120

1 Forord

Voksne, der i barndommen har været udsat for seksuelle overgreb, kan risikere at skulle leve livet på trods af de følgevirkninger, der kan være en konsekvens af overgrebene. Problemer som angst, depression, lavt selvværd og vanskeligheder ved at indgå i og fastholde nære relationer, er blot nogle af de vanskeligheder, som seksuelt misbrugte kan lide af.

Psykologbehandling til voksne seksuelt misbrugte er derfor en væsentlig behandlingsform, hvor denne målgruppe kan få professionel hjælp til at bearbejde de traumer, som deres opvækst har medført.

Rapporten her sammenfatter erfaringer fra den psykologordning, hvor voksne seksuelt misbrugte har kunnet få elleve timers gratis psykologbehandling. Psykologordningen var en landsdækkende forsøgsordning, som var finansieret af Socialministeriet og administreret af det tidligere Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte, som nu er en del af Servicestyrelsen.

En lang række personer har stået for selve udførelsen af psykologordningen. Det drejer sig om medarbejdere fra videnscentret og Servicestyrelsen, eksterne samarbejdspartnere, de psykologer, der var tilknyttet projektet samt en faglig følgegruppe for projektet.

Medarbejdere fra det tidligere videnscenter, som etablerede psykologordningen, var temaleder Kay Jokil og konsulent Kristian Larsen, som var projektleder under ordningens første år. Konsulent Tulle Koefoed, Servicestyrelsen, har været visitator under hele projektet og har stået for de administrative opgaver samt tilrettelæggelse af møderne med psykologerne. Det sidste år har Tulle Koefoed desuden været projektleder for ordningen. Studentermedhjælper Sissa Öhrström har arbejdet med telefonbetjening og administrative opgaver, studentermedhjælper Sara Andersen har arbejdet med telefonbetjening og har under hele ordningen arbejdet med indtastning af data og administrative opgaver.

Psykolog Pia Laursen har superviseret visitator igennem hele perioden og Dorthe Lund Jacobsen, DISPUK, har været mediator ved møder med psykologerne.

De 18 tilknyttede psykologer, som har gennemført behandlingen af målgruppen, var: Susan Møller Jensen, Anne Sidenius, Lis Birkballe, Ruth Skovgaard, Jonna Lund Jørgensen, Birgitte Messell, Kirsten Dreyer, Lis Nygaard Sørensen, Tom Pedersen, Karin Bastian, Christel Hellestøj, Helle Ternov, Winnie Kühnell, Gro Lemberg, Jack Donen, Susanne Bærentzen, Ulla Markussen og Lis Vestergaard.

Til projektet var der tilknyttet en faglig følgegruppe, som bestod af: socialrådgiver og psykoterapeut mpf. Lone Lyager, psykolog Helle Ternov, psykolog Else Artke, læge og familierapeut samt landsleder af KRIS Vibeke Møller, Bjørg Helen Biseth samt konsulent Bent Lohmann. Tak til følgegruppen for faglige og konstruktive input igennem hele ordningens periode.

Lise Barlach, august 2007.